

Człowiek jest odpowiedzialny za świat

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- zainteresowanie biblijnym przesłaniem dotyczącym miejsca i roli człowieka w świecie;
- wypracowanie właściwych zachowań względem stworzonego świata, skonfrontowanych z nauką Bożą (Rdz 1, 20–31).

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- potrafi wyrazić własnymi słowami skierowane do ludzi Boże polecenie opieki nad światem zawarte w Rdz 1, 28;
- określa właściwy stosunek człowieka, stworzonego na obraz i podobieństwo Boże do reszty stworzeń;
- na podstawie doświadczeń i zdobytej wiedzy, formułuje zasady korzystania z zasobów naturalnych i ingerencji w przyrodę;
- zna różne sposoby realizacji własnej odpowiedzialności za powierzony świat i aktywnie w nich uczestniczy.

Pojęcia, postaci:

obraz i podobieństwo Boże, ekologia, przyroda.

Wartości:

odpowiedzialność człowieka za świat, szczególna godność człowieka.

1

propozycja realizacji

1. Sprawdzenie wiadomości z poprzedniego tematu: Kiedy powstał siedmiodniowy opis stworzenia? Jakie przesłanie niesie siedmiodniowy opis stworzenia świata?
2. Nauczyciel, wprowadzając w temat, stwierdza, że Bóg stworzył świat i wszystko, co w nim istnieje. Człowieka zaś ustanowił panem nad całą ziemią. Ziemia nie jest własnością człowieka, ale została mu dana, aby człowiek roztropnie korzystał w jej dobrodziejstwach i mądrze troszczył się o wszystkie stworzenia.

3. Uczniowie czytają list z podręcznika (*opinie*), następnie odszukują fragment Rdz 1, 20–31 i zapoznają się z nim.
4. Dyskusja: Po co zostały stworzone rośliny i zwierzęta? Do czego wykorzystywane są przez człowieka rośliny i zwierzęta? Co można zrobić z roślin i zwierząt? Kiedy wolno zabijać zwierzęta?
5. Na podstawie wypowiedzi uczniów nauczyciel w tabelce na tablicy wypisuje, do czego służą rośliny i zwierzęta. Uczniowie przepisują do zeszytu.

Ryby	Rośliny	Zwierzęta	Ptaki
pożywienie, lekarstwo itp.	pożywienie (warzywa, owoce), ozdoby, do leczenia (zioła), do napojów, olej napędowy (w przemyśle), tkaniny (odzież) itp.	pożywienie, ozdoby, lekarstwa, ubrania, siła robocza (koń, wół, słoń, wielbłądy, osły) lub do transportu i pracy w polu itp.	pożywienie, umilanie życia człowiekowi (śpiew ptaków) itp.

6. Uczniowie zapisują pod tabelką notatkę:

Człowiek, mając na względzie korzyści, jakie czerpie z dobrodziejstw przyrody, ma obowiązek troszczyć się o rośliny i zwierzęta oraz środowisko, w którym żyje. Bóg, dając człowiekowi władzę nad całym stworzeniem, nałożył na niego obowiązek czynienia sobie ziemi poddaną.

Z woli Boga to człowiek ma rządzić mądrze stworzeniem, a nie zwierzęta mają rządzić człowiekiem. Człowiek jest zobowiązany zapewnić równowagę w przyrodzie.

7. Odczytanie tekstu z podręcznika z sekcji *Nauczanie Kościoła*.
8. Nauczyciel pokazuje slajdy przedstawiające las, przyrodę, zniszczenia ekologiczne itp.
9. Dyskusja: Kiedy człowiekowi wolno ingerować w przyrodę? Jak należy poprawnie rozumieć ekologię? (w razie potrzeby nauczyciel ukierunkowuje uczniów na odpowiedzi: żeby nie szkodzić przyrodzie i zwierzętom, a sobie ułatwić egzystencję, np. budowy drogi, domów, fabryki, różny ich wpływ na środowisko).
10. Podsumowując lekcję, nauczyciel podkreśla odpowiedzialność za przyrodę, w tym za zwierzęta.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – zachwyty dla stworzenia i zachwyty dla Stwórcy w literaturze, zwłaszcza w poezji;
- ✓ plastyka – analiza i interpretacja tekstów kultury, których tematem jest przyroda, natura;
- ✓ wychowanie do życia w społeczeństwie – problemy współczesnego świata: ekologia;
- ✓ geografia – środowisko przyrodnicze Polski: konieczność ochrony, relacje: człowiek – przyroda – gospodarka.